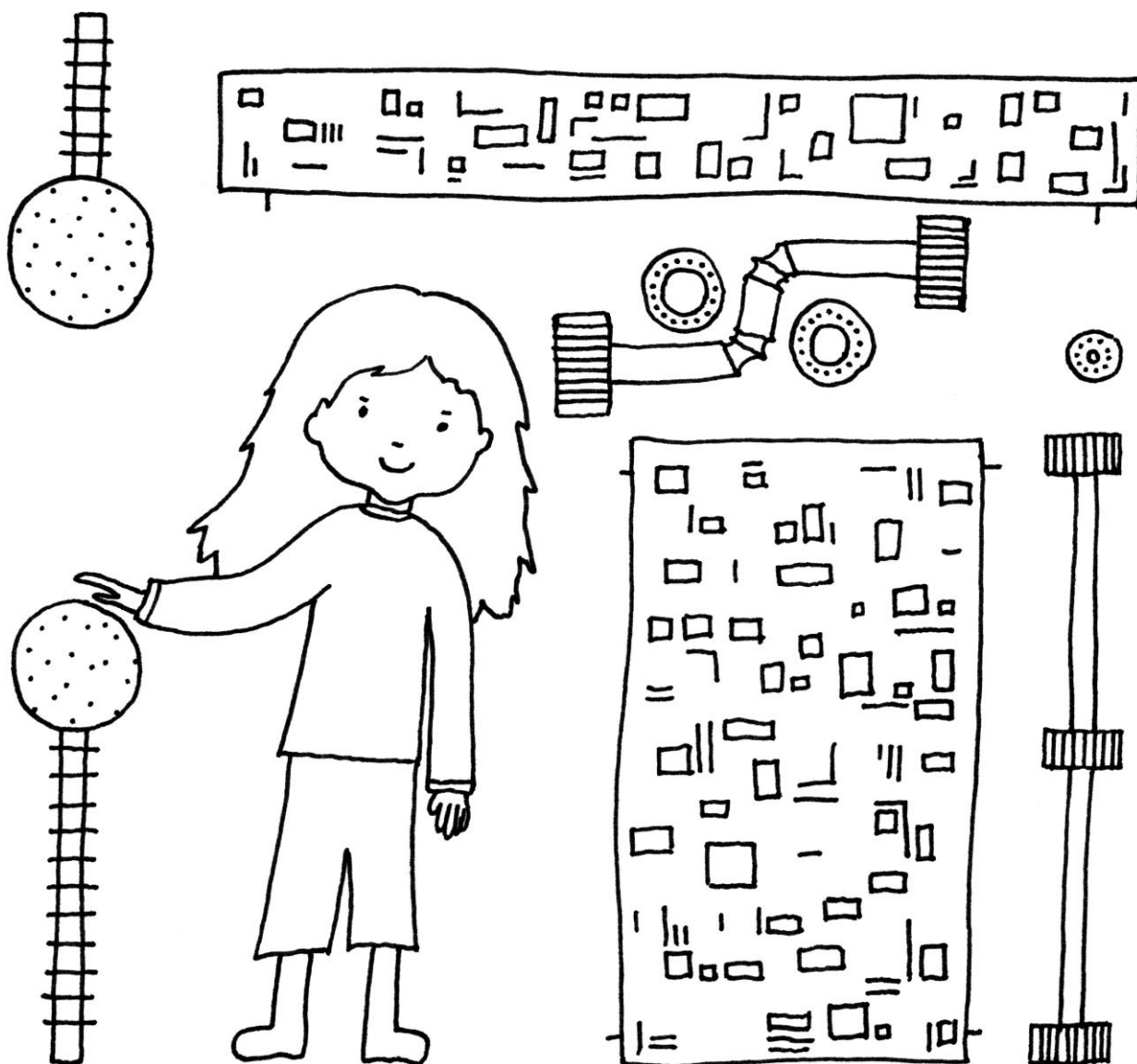

Malovaná vlastivěda

od Bílé hory po současnost

Můj stroj času

Jméno:

Třída:

Neoprávněné užití tohoto díla je porušením autorských práv a může zakládat občanskoprávní, správněprávní, popř. trestněprávní odpovědnost.

1. vydání

© Veronika Krejčí, 2021

© Univerzita Palackého v Olomouci, 2021

MALOVANÁ VLASTIVĚDA

od Bílé hory po současnost

Klíč k pracovnímu sešitu
pro žáky 5. ročníku ZŠ

Veronika Krejčí

Poznámky pro učitele

Pracovní sešit Malovaná vlastivěda od Bílé hory po současnost je připraven pro žáky 5. ročníku ZŠ. Volně navazuje na předešlý díl Malovaná vlastivěda od pravěku po renesanci. Pracovní sešit je určen pro období, kdy je probírána historická část vlastivědy. Slouží jako doplňkový materiál k učebnici vlastivědy a vzhledem k tomu, že jsou zde zmapována obvykle probíraná historická období, lze jej využít jako **doplňěk k libovolné učebnici vlastivědy**.

Pracovní sešit slouží k tvorbě zápisů, podle nichž probíhá domácí příprava žáků. Nahrazuje tedy běžný sešit, do kterého si žáci píší poznámky. Zápisy jsou do sešitu částečně předepsány. Jsou v nich však vynechány klíčové termíny, které si žáci mohou sami doplňovat na základě vyhledávání informací v textu učebnice. Pracovní sešit je tak **vede ke čtení s porozuměním, prohlubuje práci s informacemi, čímž rozvíjí čtenářskou gramotnost žáků. Je také vhodný pro žáky integrované.**

Velké množství ilustrací napomáhá žákům nejen k vytvoření lepší představy o konkrétních historických obdobích i událostech, dobové módě, kultuře či technologickém pokroku, ale usnadňuje také proces učení, neboť **díky obrázkům si žáci dokáží učivo lépe fixovat v paměti.**

Vybarvování a dokreslování obrázků rozvíjí kreativitu žáků a vede je také k přemýšlení nad obsahem textů.

Žáci si mohou samostatně vyzdobit obálku pracovního sešitu, čímž k němu získají osobnější vztah.

V závěru pracovního sešitu je uvedena **časová osa mapující všechny probírané události**. Žáci si ji mohou postupně vybarvovat, a tím sledovat, jaké pokroky činí.

Milí malí cestovatelé,

nasedněte do stroje času a vydejte se do naší minulosti. Období pravěkých lovců mamutů, knížecích rodů i středověkých králů máte již sice probádána, ale nemusíte se bát, i novověk, který na vás čeká, přinesl spoustu zajímavých událostí. Ujistíte, že jsme to jako český národ neměli úplně lehké, museli jsme bojovat o své území, český jazyk i o svobodu. Vždy jsme se ale dokázali spojit a svoje místo ve světě jsme si vybojovali.

Ať se Vám cesta do minulosti líbí!

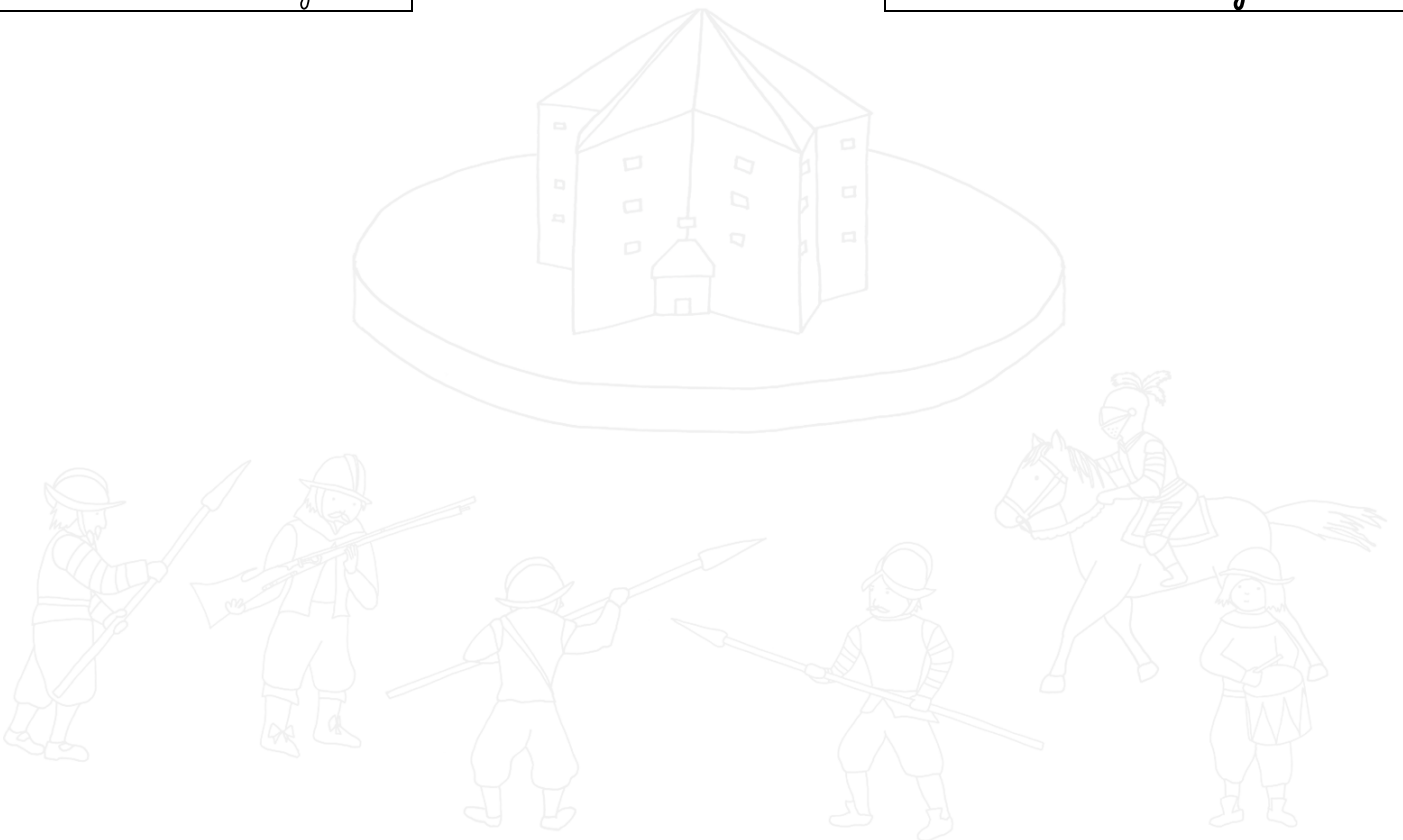
Vaše autorka

BITVA NA BÍLÉ HOŘE

Po nástupu Habsburků byla omezována práva šlechty a náboženská svoboda (Habsburkové podporovali jen katolíky).

Šlechta se vzbouřila. Roku 1620 se střetli v bitvě na Bílé hoře (u Prahy).

Habsburkové vyhráli.

Po bitvě bylo popraveno 27 českých pánů, vůdci povstání.

Bitva na Bílé hoře byla součástí třicetileté války.

BAROKO

La vlády Habsburků se u nás začal šířit nový umělecký

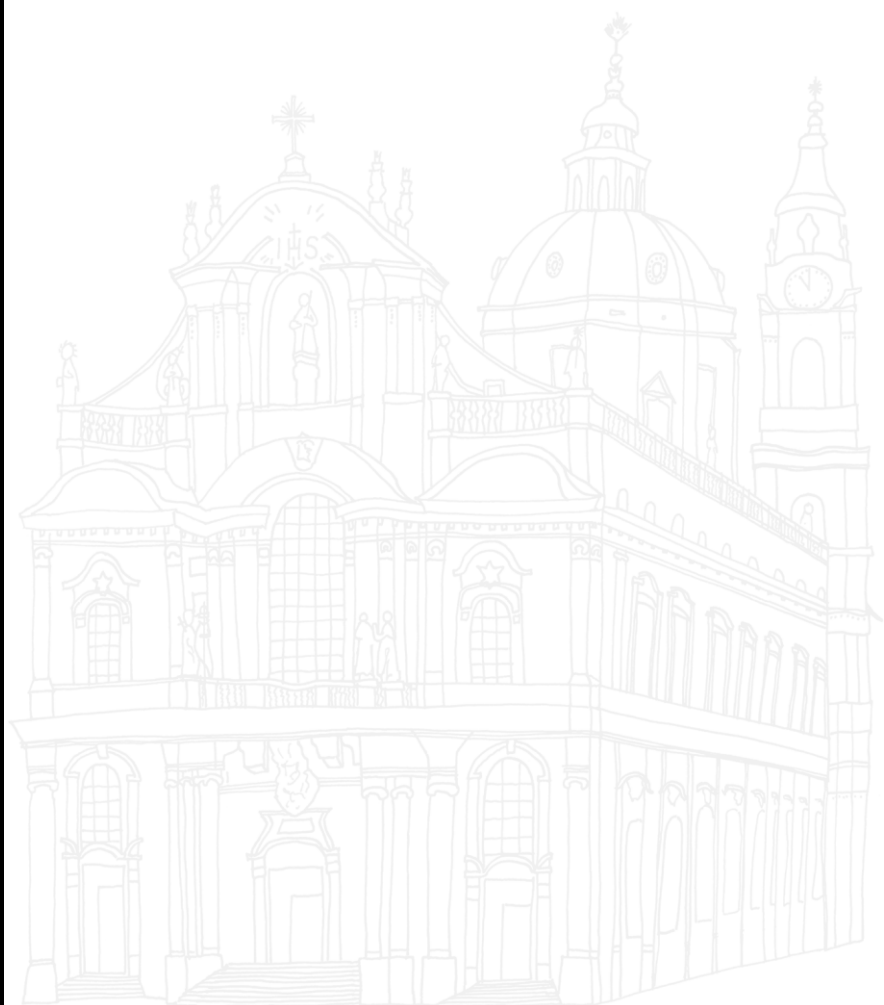

sloh – **BAROKO**.

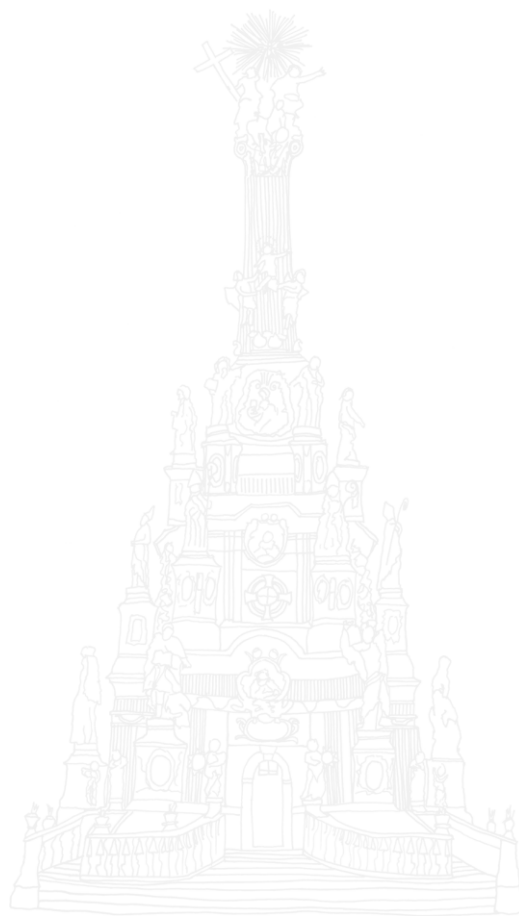
Typickým znakem byla **bohatá**

výzdoba (hodně soch, maleb, zlata
a mramoru).

Stavěly se církevní stavby, morové sloupy a sochy svatých.

Kotel sv. Mikuláše v Praze

Sloup nejsvětější trojice v Olomouci
(památko UNESCO).

Morové sloupy se stavěly od 16. do 18. století jako
ochrana před morovými epidemiemi.

ŽIVOT V 17. STOLETÍ

Šlechta byla po panovníkovi
nejbohatší, žila na zámcích
a v palácích.

Oděv šlechtice a šlechtičny

Poddané při práci na polích hlídal dráb

Poddaní museli robotovat

(= tvrdě pracovat na polích
vrchnosti) a odvádět pánům
poplatky. Měli také povinnost
vojenské služby (i doživotně).

Nedodržovala se hygiena, proto často
propukaly epidemie moru.

Mor je nemoc, kterou přenášejí blechy žijící v srsti hlodavců (zejména krysy). Proto k přenosu nemoci docházelo hlavně při přemnožení hlodavců u lidských obydlí. Jedním z příznaků moru je např. černání kůže, proto se mu říká také černá smrt. Kvůli morové nákaze v Čechách zemřelo v 17. a 18. století více než 100 000 lidí. Dříve byla tato nemoc smrtelná, proto vzbuzovala hrůzu. Dnes se v Evropě už prakticky nevyskytuje. Dá se vyléčit antibiotiky.

Morový doktor

ŠKOLSTVÍ

V 17. století nebyla školní docházka povinná.

Učdělání si mohli dovolit jen bohatí (chudé děti musely rodičům pomáhat živit rodinu).

Gymnázia a vysoké školy mohli navštěvovat jen chlapci.

JAN AMOS KOMENSKÝ

Školství u nás i ve světě se snažil zlepšit učitel a biskup Jan Amos Komenský. Jeho myšlenky se ve školství používají dodnes, proto se mu říká **UČITEL NÁRODŮ**.

Ve třídách bývalo 80–100 žáků.

Žáci byly fyzicky trestáni za nekázeň i neznalost.

Učebnice byly drahé a byly většinou v latině nebo němčině.

To vše Jan Amos Komenský kritizoval.

Znamé je také jeho heslo **ŠKOLA HROU**, které je dnes ale nesprávně vykládáno. Komenský tím nemyslel, že by si děti měly ve škole hrát, ale zkoušel učit děti formou divadelních her, které se musely naučit a předvádět na jevišti.

ŽIVOT V 18. STOLETÍ

Vše městech se rozvíjela řemesla a obchod.

Na venkově se lidé dělili podle majetku na sedláky, rolníky a bezzemky (půdu si jen pronajímali). Bez majetku byli čeledíni a děvečky a také chudina - žebráci.

Stále museli robotovat.

Lidé nebyli spokojení a chtěli reformy (= změny k lepšímu):

1. chtěli stejná práva pro všechny,
2. chtěli být vzdělanější.

Vzdělání začalo mít pro lidi velký význam v celé Evropě.

Tomuto období se proto říká

OSVÍCENSTVÍ (= osvícení rozumu).

Vzniklo také mnoho vynálezů.

MARIE TEREZIE

Císařovna Marie Terezie věřila myšlenkám osvícenství, proto začala prosazovat **reformy**:

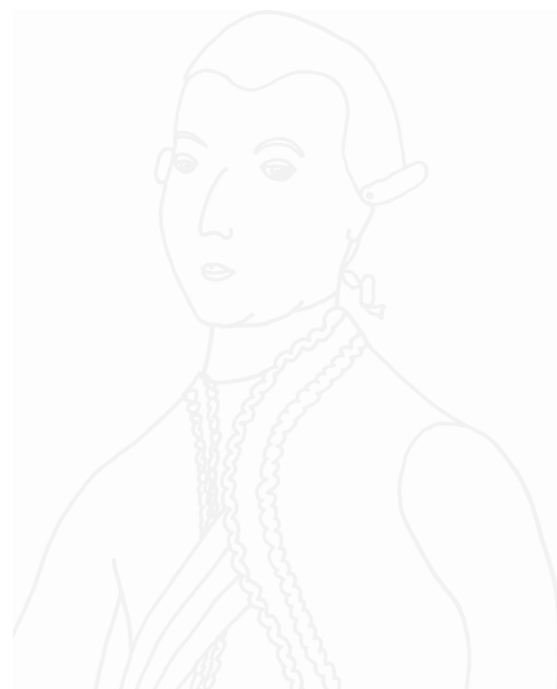
1. omezila **robotu** na méně dní,
2. roku 1774 zavedla **povinnou školní docházku**,
3. **daně** musela platit i vrchnost,
4. vybudovala **stálé vojsko**.

JOSEF II.

Císař Josef II. je syn Marie Terezie.

Pokračoval v jejích reformách:

1. zrušil **nevolnictví** (= všichni lidé se stali svobodnými občany, ale stále museli robotovat),
2. vydal **toleranční patent** (= lidé mohli vyznávat jiné náboženství než katolické).

VYNÁLEZY 18. STOLETÍ

V 18. století začaly vznikat **manufaktury** (= velké dílny, kde každý dělník vyráběl jen určitou část výrobku).

Později je vytlačovaly **továrny** (dělníky nahrazovaly stroje).

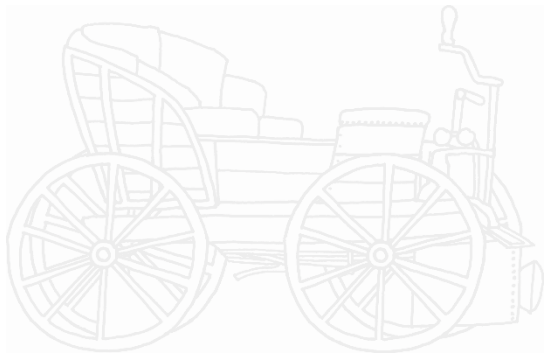
Novým zdrojem energie se stala **pára**.

Vzniklo mnoho nových vynálezů:

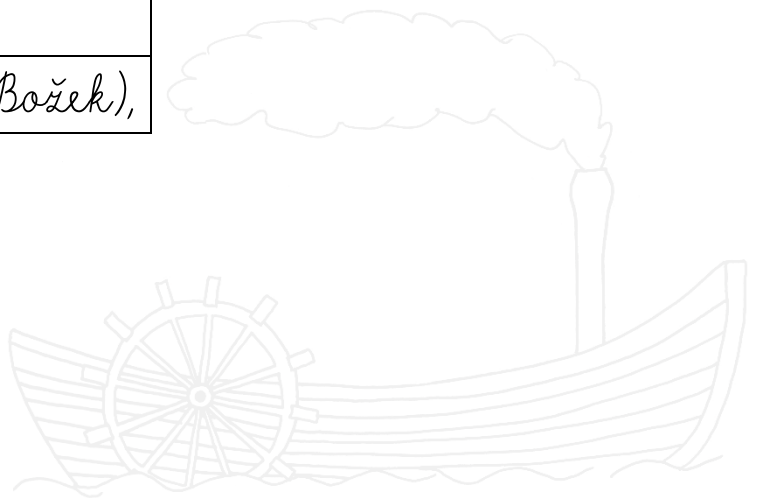
- první **parní stroj** u nás (František Josef Gerstner),

- první **parní automobil**

a **parní loď** u nás (Josef Božek),

První parní automobil u nás

První parní loď u nás

- **koňská železnice**, kterou pak nahradila **parní železnice**,

Koňská železnice jezdila z Českých Budějovic do Lince

Lodní šroub

- **lodní šroub** (Josef Ressel),

- **bleskosvod** (Brokop Diviš),

- **ruchadlo** (bratřenci

Veveřkoví).

Ruchadlo je zdokonalený pluh

DŮSLEDKY ZMĚN

Díky rozvoji výroby lidé bohatli a postupně se osvobodovali od vlivu šlechty a církve.

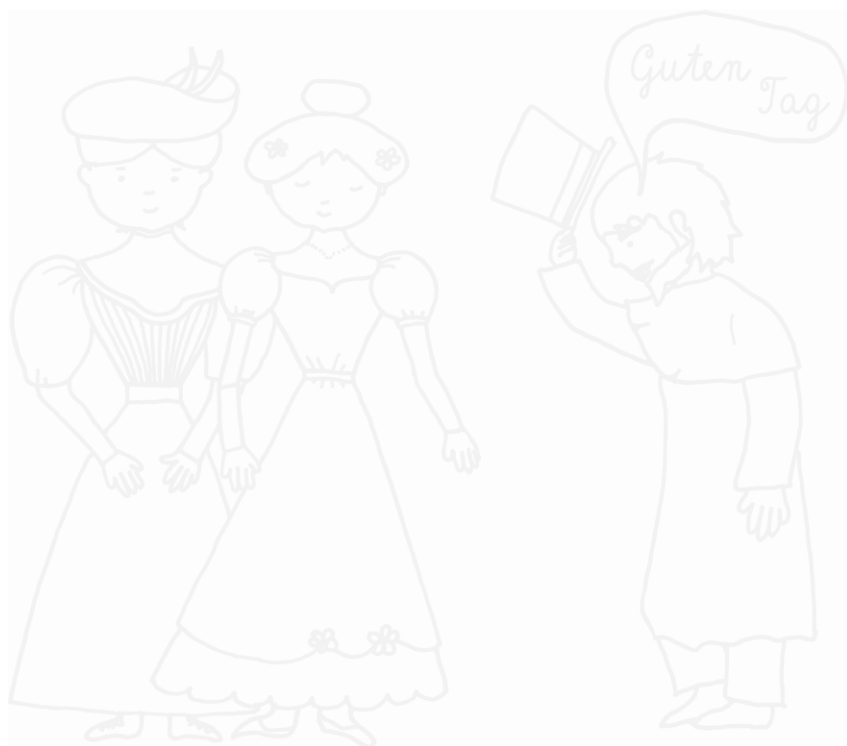
FEUDALISMUS (kde byli lidé podřízeni šlechtě a církvi)

nahradil **KAPITALISMUS**

(kapitál = majetek). Kapitál se stal důležitějším než urozený původ.

Habsburkové vládli z Vídně, kde se hovořilo německy. Proto rozhodli, že i v Čechách bude úředním jazykem němčina.

Německy se mluvilo všude, česky mezi sebou mluvili už jen prostí lidé.

Guten Tag = Dobrý den

NÁRODNÍ OBROZENÍ

Části vzdělaných lidí se vynucené používání němčiny nelíbilo.

Chtěli, aby se čeština vrátila.

Říkalo se jim **VLASTENCI**

a **NÁRODNÍ BUDITELÉ**.

Lačali psát české knihy, hrát české

divadlo a založili první české vydavatelství (*Česká expedice*).

O obnovení češtiny se zasloužili např.:

František Palacký

František Palacký

(historik),

Josef Kajetán Tyl

(spisovatel, autor

textu naší hymny

„Kde domov můj“).

Josef Kajetán Tyl

Tomuto období se říká **NÁRODNÍ OBROZENÍ**.

ROK 1848

Lidé byli s vládou Habsburků čím dál více nespokojeni.

Chtěli stejná práva pro všechny,

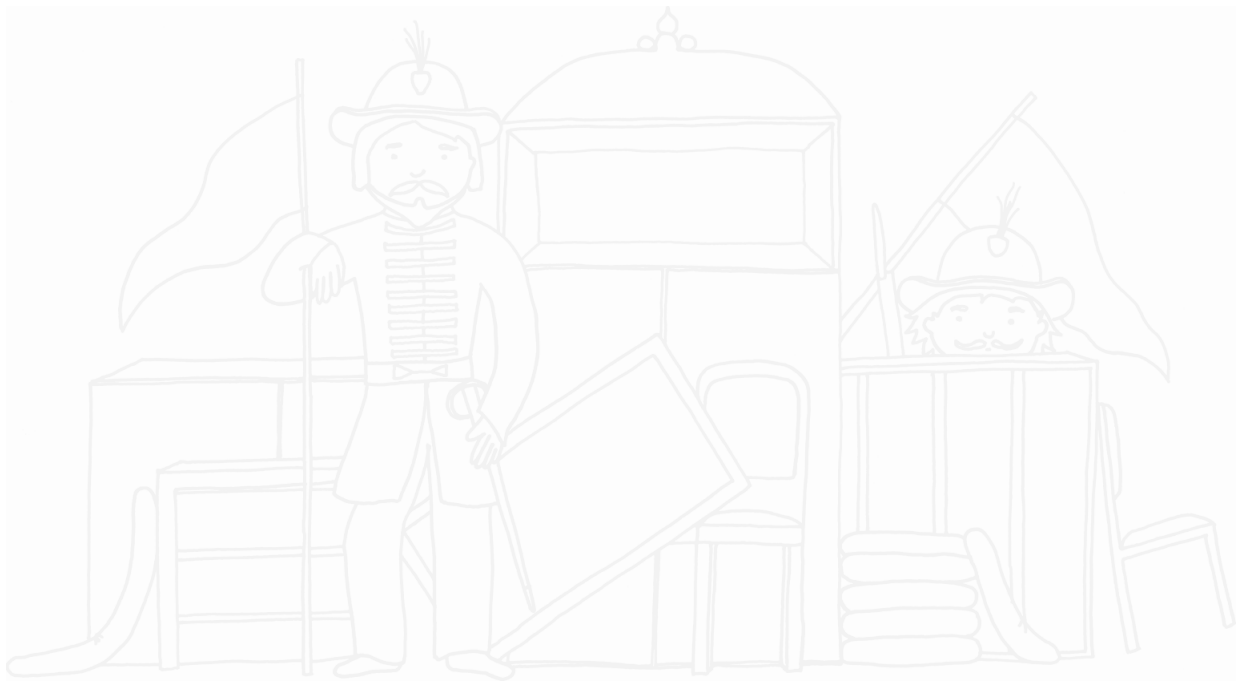
zrušení roboty,

zrovnoprávnění češtiny s němčinou,

částečnou samostatnost českých zemí.

V roce 1848 se začali lidé v Praze bouřit.

Císař proti nim poslal vojsko. Lidé se bránili. Ulice zatrasili barikádami.

Barikáda z nábytku, pytlů a dalších věcí v ulicích Prahy

Vojsko vzpouru potlačilo, císař ale některé požadavky splnil.

Zrušil poddanství i robotu a lidé se stali svobodnými.

Podobné boje jako u nás probíhaly v celé Evropě.

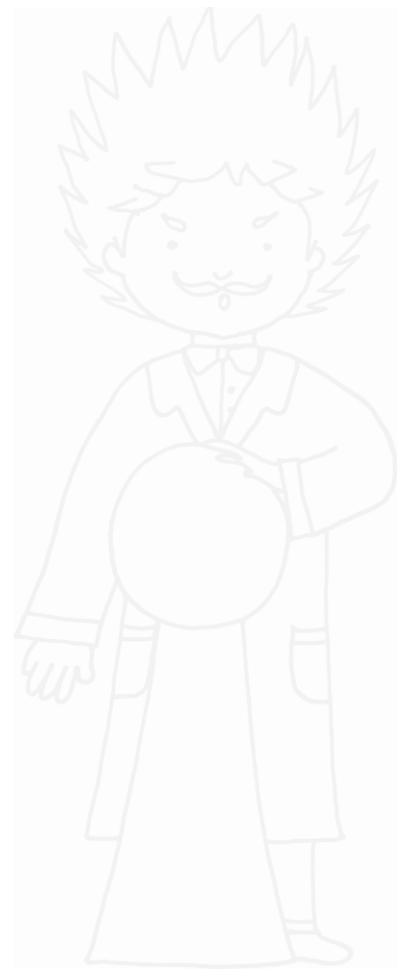
VYNÁLEZY 19. STOLETÍ

Byl objeven nový výkonnější zdroj energie – elektrina.

Díky ní se mohl rozvíjet průmysl
(hl. potravinářský, textilní, chemický
a hutní průmysl a strojírenství).

České země se staly střediskem
průmyslové výroby v Rakousku.

První český automobil Präsident z roku 1897

Rozvíjela se také doprava (stavěly
se železnice, vznikly první
tramvaje).

První elektrická tramvaj se v českých zemích
objevila v roce 1891, jezdila v Praze

RAKOUSKO-UHERSKO

Po roce 1848 nastoupil na trůn
nový císař - **FRANTIŠEK JOSEF I.**

Po jeho nástupu byla rakouská
monarchie rozdělena na dvě části
a získala nový název

RAKOUSKO-UHERSKO (R-U).

Lamostatnost ale

žádali i lidé u nás,

např. profesor Tomáš

Garrigue Masaryk.

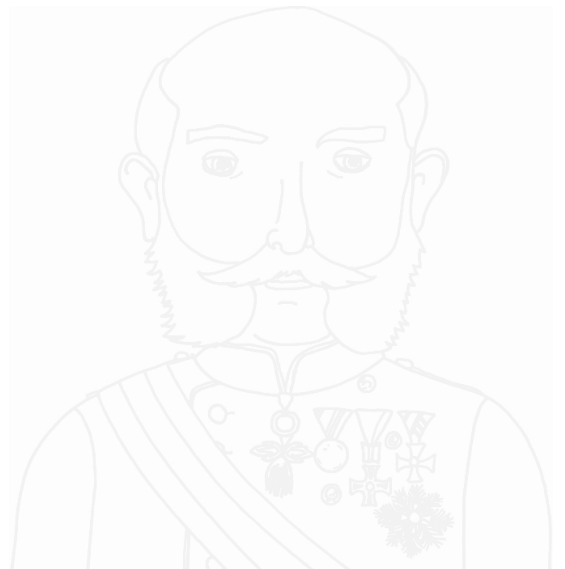
Rozvíjela se *vzdělanost*.

Téměř všichni lidé byli

gramotní (= uměli číst, psát a počítat). Rozvíjela se také
kultura a umění.

Císař František Josef I. vládl

68 let až do roku 1916.

KULTURA V 19. STOLETÍ

SPISOVATELÉ

Alois Jirásek

HUDEBNÍ SKLADATELÉ

Bedřich Smetana

Antonín Dvořák

Jan Neruda

Božena Němcová

Josef Václav Sládek

VÝTVARNÉ UMĚNÍ – *Josef Mánes*

Národní divadlo v Praze

Socha sv. Václava
na Václavském náměstí v Praze

1. SVĚT. VÁLKA (1914–1918)

Na začátku 20. století se změnily hranice některých států,

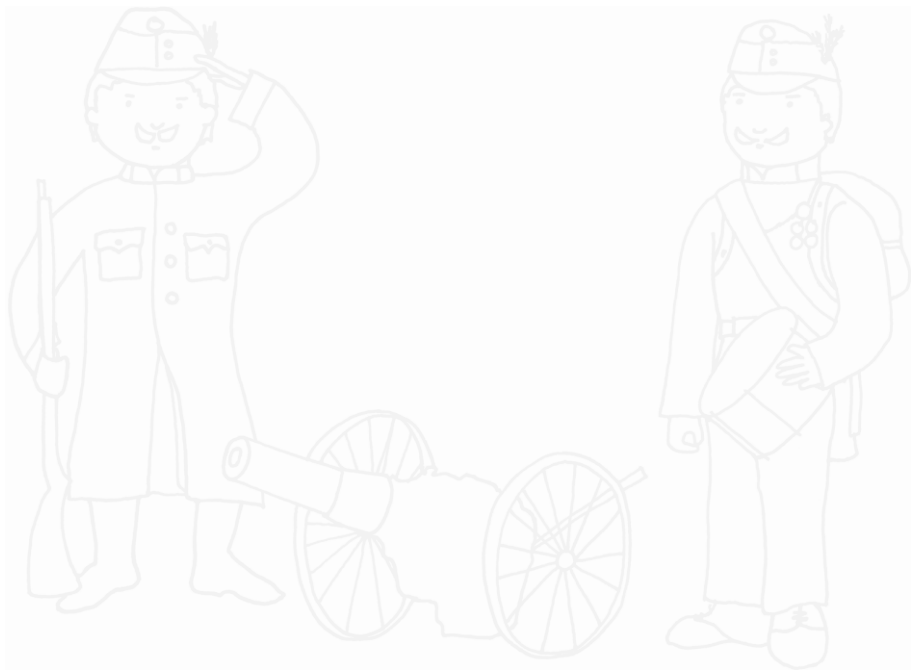
Atentát na Františka Ferdinanda d'Este a jeho ženu Žofii Chotkovou v Sarajevu spáchal 28. 6. 1914 Srb Gavrilo Princip.

což se nelíbilo jejich obyvatelům. V roce 1914 byl v Srbsku spáchán **atentát** na následníka R-U trůnu, proto R-U Srbsku vyhlásilo válku.

Do války se postupně zapojily i další státy z celého světa,

proto se jí říkalo světová válka.

Mnoho Čechů chtělo odtržení Čech od R-U, proto během války odešli do ciziny a bojovali s cizími armádami proti císaři.

R-U (s Německem) bylo poraženo v roce 1918.

Po válce se R-U rozpadlo. To umožnilo Čechům a Slovákům založit si společný stát.

VZNIK ČESKOSLOVENSKA

28. října 1918 byla vyhlášena samostatná

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA (ČSR) – tomuto období se říká také PRVNÍ REPUBLIKA.

Největší zásluhu na jejím vzniku měli čeští politici, kteří byli během války v zahraničí:

Tomáš Garrigue
Masaryk

Edvard
Beneš

Milan Rastislav
Štefánik

ČSR se skládala z několika území:

1. Čechy,
2. Morava,
3. Slezsko,
4. Slovensko,
5. Podkarpatská Rus.

Prvním prezidentem se stal **T. G. MASARYK**.

Po jeho abdikaci byl prezidentem zvolen **E. BENEŠ**.

ŽIVOT V ČESKOSLOVENSKU

ČSR byla demokratický stát v čele s prezidentem. Všichni lidé si byli rovni. Hlavním zákonem státu byla ústava.

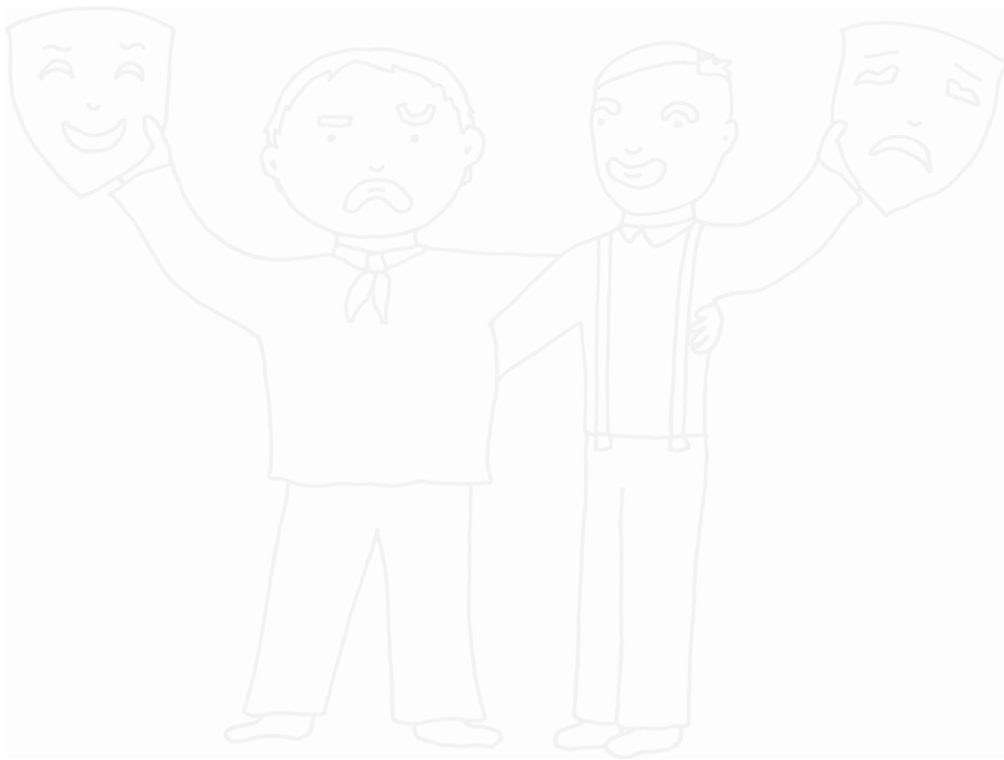
ČSR patřila k nejvýznamnějším státům Evropy.

KULTURA - bylo založeno

Osvobozené divadlo.

Episovatel Karel Čapek

Osvobozené divadlo v Praze proslavila zejména autorská dvojice Jan Werich a Jiří Voskovec.

Jana Wericha určitě znáte z pohádky Byl jednou jeden král nebo z dvojice filmů Císařův pekař a Pekařův císař. Jiří Voskovec později emigroval do Ameriky.

HOSPODÁŘSTVÍ - V ČSR byly nejvíce průmyslově

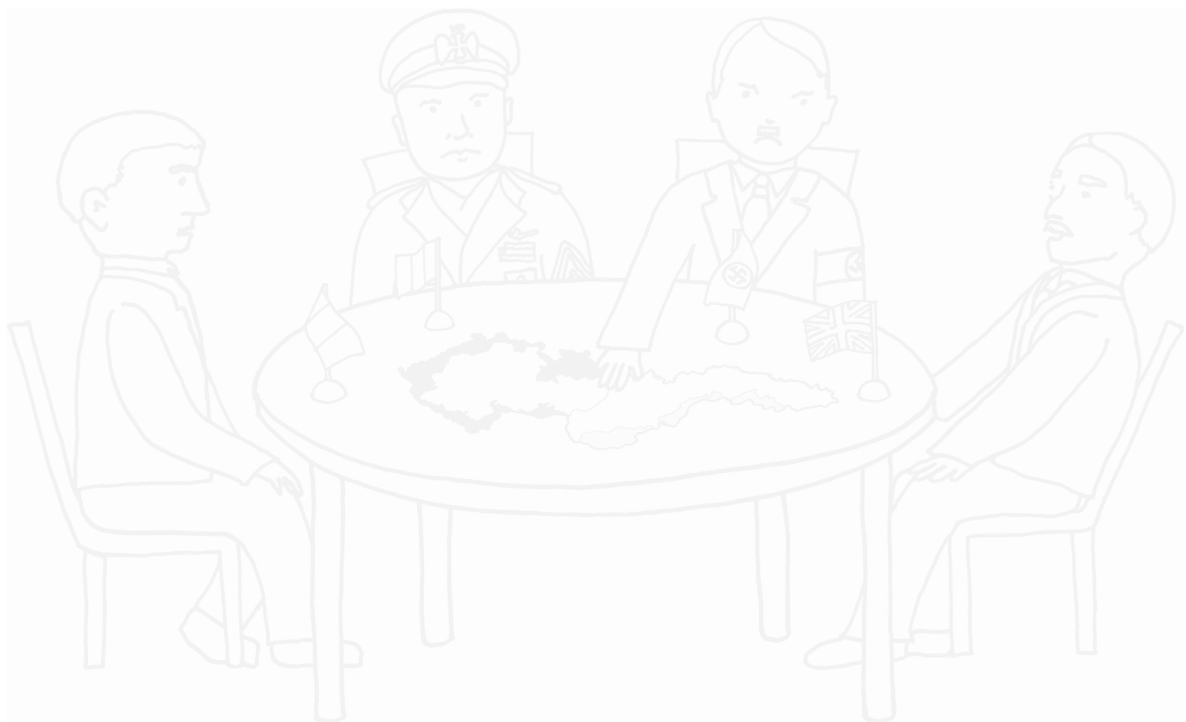
rozvinuté české země (významné byly např. Baťovy závody ve Tlíně). Proslavili jsme se vývozem cukru, piva a chmele.

Byla zavedena osmihodinová pracovní doba.

MNICHOVSKÁ DOHODA

V Německu se dostali k moci nacisté v čele s Adolfem Hitlerem. Ten chtěl získat české území kolem hranic, ve kterém žili Němci (tomuto území se říkalo **Sudety**).

Hitler se v roce 1938 sešel v Mnichově s představiteli Itálie, Anglie a Francie, kteří s ním podepsali smlouvu, že ČSR musí toto území Hitlerovi vydat.

Mnichovská schůzka konaná 30. září 1938,
zleva Édouard Daladier (Francie), Benito Mussolini (Itálie), Adolf Hitler (Německo), Neville Chamberlain (Velká Británie).

OBDOBÍ PROTEKTORÁTU

V březnu 1939 vpadlo na území ČSR německé vojsko.

Čechy a Morava byly přejmenovány na PROTEKTORÁT

ČECHY A MORAVA, kterému vládl německý správce.

Slovensko se odtrhlo a vytvořilo samostatný stát.

Podkarpatskou Rus a část Slovenska zabralo Maďarsko.

Na dodržování pořádku
v protektorátu dohlíželo

gestapo (= německá státní
policie).

Německá správa nedodržovala
lidská práva.

Většina nacistů nenáviděla **Židy a Romy**,
proto je pronásledovali.

Od roku 1941 museli Židé na veřejnosti nosit na oblečení
symbol žluté Davidovy hvězdy jako znak hanby.

2. SVĚT. VÁLKA (1939–1945)

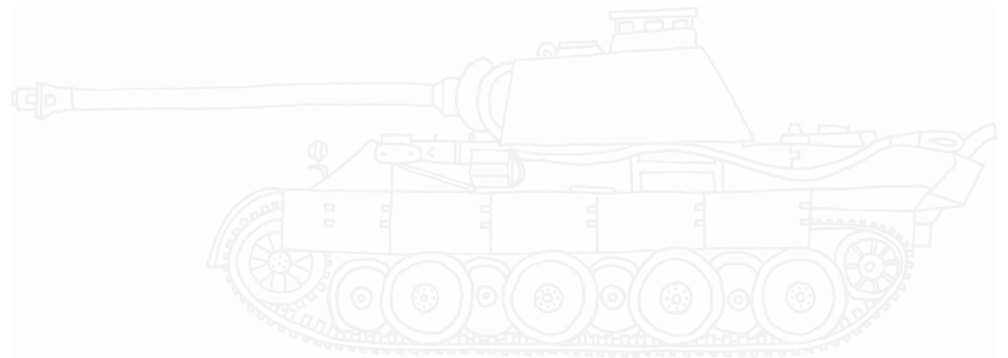
Německé letadlo Messerschmitt 109

2. světová válka začala v září 1939, když Hitler zaútočil na Polsko.

Do války se postupně přidávaly další státy z celého světa.

Na straně Německa byla hlavně Itálie a SSSR (= Svaz sovětských socialistických republik, Sovětský svaz).

Němci byli ve válce velmi úspěšní. Pak ale napadli i svého spojence, SSSR.

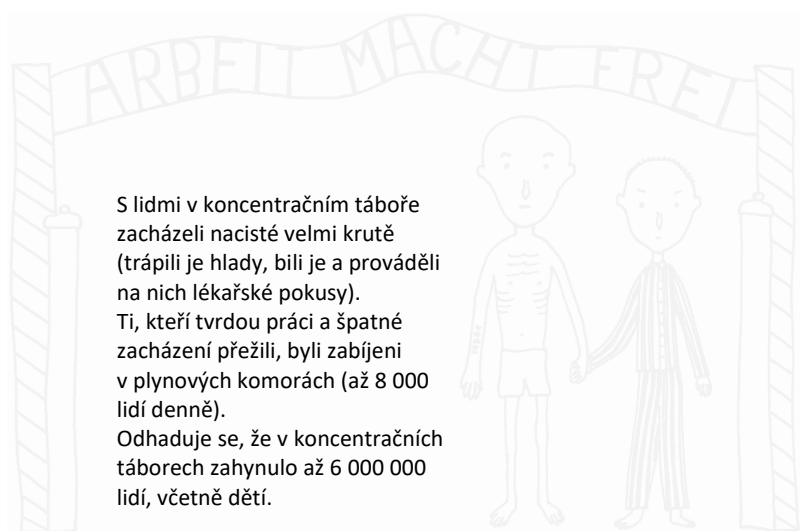

Německý tank Panther G z konce 2. světové války

Sovětský svaz se proto přidal na stranu nepřátel Německa a společně ho porazili. Válka skončila v roce 1945.

ČSR osvobodily sovětská a americká armáda.

Během války Němci postavili koncentrační tábory, ve kterých v plynových komorách zabíjeli hlavně Židy a Romy.

S lidmi v koncentračním táboře zacházeli nacisté velmi krutě (trápili je hladem, bili je a prováděli na nich lékařské pokusy). Ti, kteří tvrdou práci a špatné zacházení přežili, byli zabíjeni v plynových komorách (až 8 000 lidí denně). Odhaduje se, že v koncentračních táborech zahynulo až 6 000 000 lidí, včetně dětí.

NÁSTUP KOMUNISMU

Po 2. světové válce byla obnovena ČSR.

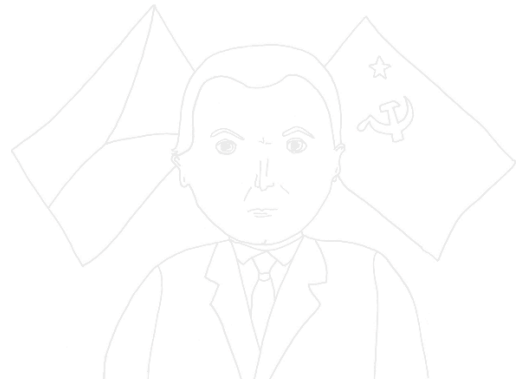
Podkarpatská Rus se ale odtrhla.

Německé obyvatelstvo bylo z ČSR násilně vystěhováno.

V zemi začali vládnout komunisté, které podporoval Sovětský svaz.

Prezidentem se stal jejich předseda

KLEMENT GOTTWALD.

Velké firmy byly znárodněny (= byly sebrány jejich majitelům a staly se společným majetkem státu).

Komunisté získali veškerou moc. ČSR se tak stala nedemokratickým (totalitním) státem.

ŽIVOT V TOTALITNÍM STÁTU

Život v nedemokratickém státu byl pro mnoho obyvatel těžký. Kritici byli pronásledováni, vězněni i popraveni.

V roce 1960 byla ČSR (Československá republika) přejmenována na ČSSR (ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA).

V roce 1968 se část komunistů pokusila o změnu. To se ale nelíbilo Sovětskému svazu, který musela naše vláda poslouchat. 21. srpna 1968 ČSR přepadla Sověty vyslaná armáda, která zajistila obnovení totalitní vlády.

Lidé byli invází cizích vojsk (hl. ze Sovětského svazu, Polska, Východního Německa, Maďarska a Bulharska) šokováni.

Někteří z nich se snažili vojákům bránit v průjezdu ulicemi, jiní protestovali, ale proti ozbrojeným vojákům toho moc nezmohli. Několik lidí bylo při bojích také zabito.

Aby komunistická vláda zmírnila dojem, který vpád cizí armády na naše území vyvolal, vystavila vojsku dodatečně pozvánku k pobytu u nás. Cizí vojska u nás byla 23 let do roku 1991, kdy byla po svržení komunistické vlády nucena odejít.

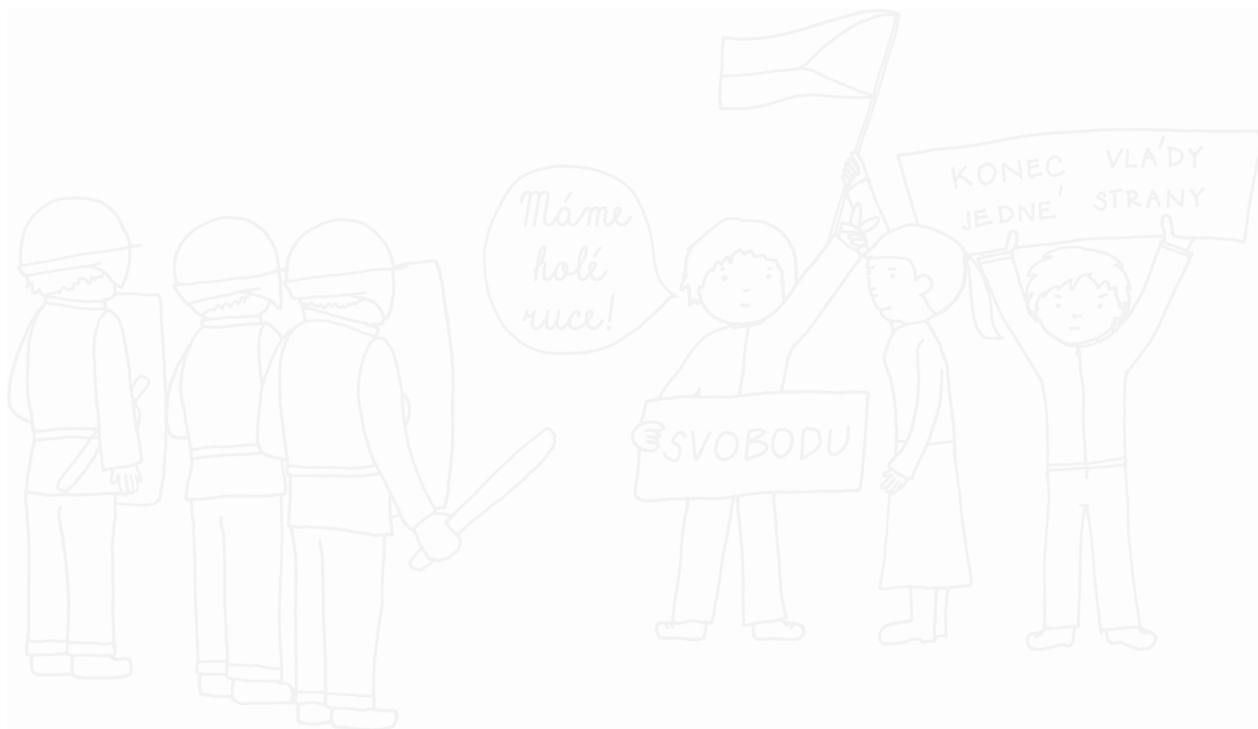
Kritici režimu byli opět pronásledováni. Někteří z nich proto ze země raději odešli (= emigrovali).

SAMETOVÁ REVOLUCE

17. listopadu 1989 napadla policie v Praze průvod studentů.

To vyvolalo odpor nejen v Praze, ale postupně v celém Československu. Komunistická vláda byla svržena.

Této změně se říká „sametová revoluce“.

Byla zvolena nová demokratická vláda. Novým prezidentem

se stal **VÁCLAV HAVEL**, který byl významným kritikem komunistického režimu, za což byl pronásledován a vězněn.

Václav Havel byl ceněným spisovatelem. Jeho knihy se stále vydávají v několika zemích světa. Byl také filozofem a politikem, který je znám a uznáván po celém světě.

Havlovo heslo znělo **PRAVDA A LÁSKA ZVÍTĚZÍ NAD LŽÍ A NENÁVISTÍ.**

Lidé mohli začít opět podnikat, volně cestovat a rozhodovat o svém životě. Inou získali svobodu.

ČESKÁ REPUBLIKA

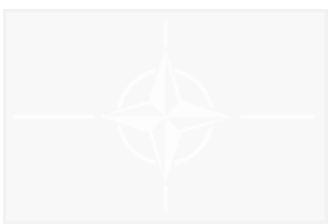
Loužiti Čechů a Slováků ztrácelo u lidí podporu, proto se

1. 1. 1993 Československo rozdělilo na dva samostatné státy

– ČESKOU REPUBLIKU a Slovenskou republiku.

Česká republika se stala součástí několika organizací:

1999 – vstup do **NATO** (= Severoatlantická aliance).

Cílem je spolupráce států při udržení míru.

2004 – vstup do **EU** (= Evropská unie).

Cílem je zlepšení spolupráce států v Evropě.

ČESKÁ REPUBLIKA

Hlavní město:

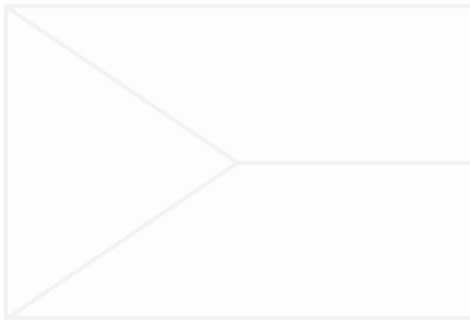
Počet obyvatel:

Části České republiky:

Jméno prezidenta:

Jméno premiéra (předsedy vlády):

Státní symboly:

Státní vlajka

Malý státní znak

Národní strom
(lípa)

Velký státní znak

Státní pečeť

Státní barvy

Kde domov můj,
kde domov můj.
Voda hučí po lučinách,
bory šumí po skalinách.
V sadě skví se jara květ,
zemský ráj to na pohled!
A to je ta krásná země,
země česká, domov můj!
Země česká, domov můj!

◀ Státní hymna

Vlajka prezidenta
(prezidentská standarta)

SOUČASNOST

Co bylo v minulosti lepší než dnes?

Co je dnes lepší než v minulosti?

SOUČASNOST

Takhle to u nás vypadá v roce _____.

BUDOUCNOST

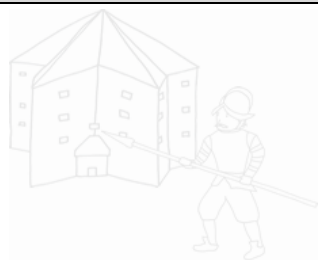

Jak to u nás bude vypadat v roce 2050?

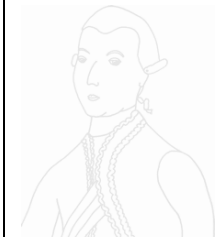

OD KDY JE

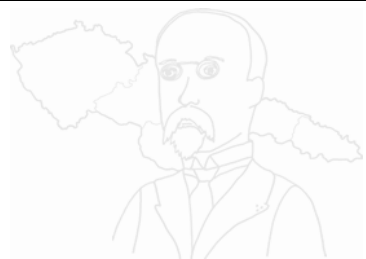
Na tuto stránku si nalep obrázky předmětů, které běžně

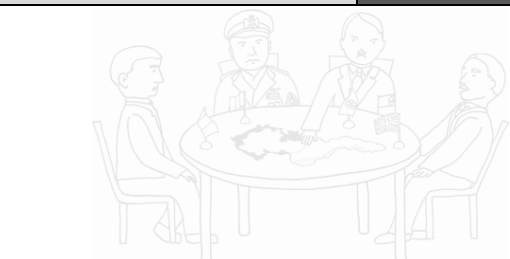
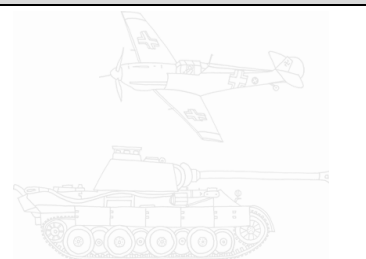
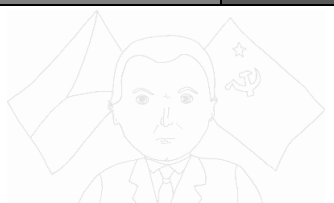
POUŽÍVÁME?

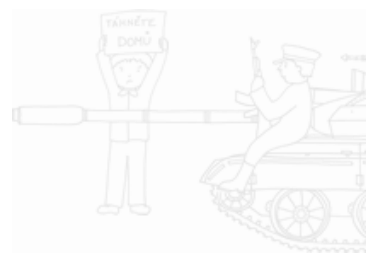

používáš. Zkus zjistit, ve kterém roce se začaly používat.

17. STOLETÍ	Bílá hora	Jan Amos Komenský	BAROKO	18. STOLETÍ	OSVÍCENSTVÍ
	1620	1592–1670			

Marie Terezie	Josef II.	19. STOLETÍ	Parní pohon	KAPITALISMUS	Národní obrození
1717–1780	1765–1780				

Elektřina	20. STOLETÍ	František Josef I.	R-U	1. světová válka	Československo (ČSR)
		1848–1916	1914–1918	28. 10. 1918	

Mnichovská dohoda	Protectorát	2. světová válka	SOCIALISMUS KOMUNISMUS	ČSSR
1938	1939–1945	1939–1945	11. 7. 1960	

Okupace	Sametová revoluce	Česká republika (ČR)	21. STOLETÍ	Vstup do EU
21. srpen 1968	17. listopad 1989	1. 1. 1993		2004

Časovou osu si postupně vybarvuj.

HISTORIE NAŠÍ OBCE

Nakresli si nebo nalep obrázek z historie své obce. Může to být např. významná událost (založení obce, slavná bitva atd.) nebo zajímavá památka. Zjisti si a sepiš podrobnosti, které se k události nebo památce dají zjistit.

Milí malí cestovatelé,

postupně jste prozkoumali nejvýznamnější události naší minulosti a doputovali jste až do současnosti. Doufám, že vás cesta historií bavila a že jste se dozvěděli spoustu zajímavostí!

Znalost minulosti je důležitá, měli bychom se z ní poučit a vyvarovat se tak stejných chyb, aby naše budoucnost byla co nejlepší. To, jaká bude budoucnost, záleží na každém z nás!

Na zadní stranu obálky si nakreslete obrázek z období, které se vám líbilo nejvíc.

Malovaná vlastivěda – od Bílé hory po současnost
Klíč k pracovnímu sešitu pro žáky 5. ročníku ZŠ

Edice Malovaná vlastivěda

Text a ilustrace Veronika Krejčí

Odpovědná redaktorka Tereza Vintrová

Jazyková korektura Tereza Vintrová

Návrh obálky Veronika Krejčí

Vydala a vytiskla Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc
vydavatelstvi.upol.cz

1. vydání

Olomouc 2021

Moje nejoblíbenější historické období